

європейським та світовим нормам.

✓ Гармонізація українського законодавства до вимог СОТ та ЄС.

У 2010-2011 роках відчутні зміни в законодавстві щодо реформування технічного регулювання в Україні. Реформування застарілої системи стандартизації набирає обертів і триватиме ще значно довго. Адже даний процес є невідкладним завданням української держави та основним аспектом розвитку її інтеграційної стратегії.

Головним пріоритетом розвитку економіки України має стати відродження вітчизняного виробництва. Реформування економіки країни необхідно розпочати з реформ захисту та стимулювання національного виробника. Для цього необхідно, зосередити увагу, на ліберальний шлях розвитку української держави.

Відродження національного виробництва неможливе без забезпечення законодавчої та політичної підтримки. Саме даний процес обумовлює розробку та впровадження Агентством правових та законодавчих актів підтримки власного виробництва. Адже на сучасних аспектах господарювання українським виробникам в умовах інтеграції надзвичайно важко функціонувати. Світове ринкове господарство диктує надзвичайно високі вимоги до адаптації українських виробників на світових ринках.

Висновки та пропозиції. Створення Агентства захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників сприятиме економічному зростанню України, забезпечить доступність кредитних ресурсів, збалансування тарифного та нетарифного захисту української продукції, підтримку виставкової та рекламної діяльності виробників, відповідність міжнародним нормам та стандартам української продукції, стабільність інвестиційного клімату. Всі перераховані пріоритети в подальшому функціонуванні даної організації забезпечать високий рівень конкурентоспроможності вітчизняної продукції та заняття гідного місця для України на міжнародних ринках.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Сомик А.В. Особливості розвитку системи сільськогосподарського кредитування у зарубіжних країнах / А. В. Сомик // Економіка України. — 2004. — № 8. — С. 54–59.
2. Циганкова Т.М. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: [монографія] / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М. Циганкова. — К.: КНЕУ, 2003. — 104 с.
3. Рябенко Г.М. Державна підтримка сільського господарства в країнах з розвинутою економікою / Г. М. Рябенко // Інноваційна економіка Всеукраїнський науково-виробничий журнал — 2010. — №3. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_3/283.pdf]
4. Циганкова Т.М. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: [монографія] / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М. Циганкова. — К.: КНЕУ, 2003. — 104 с.
5. Шевлягіна Е.А. Новые направления развития продовольственного рынка в мире и в США / Е. А. Шевлягіна // США-Канада: економіка, політика, культура. — 2007. — № 11. — С. 113–127.
6. Нагорный В.Д. Сельское хозяйство Канады. Корни успеха / В. Д. Нагорный. — М.: Майкоп: ООО «Качество». — 2004. — 324 с.
7. Ділова рада «Україна – Китай» — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.china-ukraine.org/ru/statistics/102.html>.
8. Офіційний сайт Міністерства торгівлі США — [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://trade.gov/index.asp>.
9. Рябенко Г.М. Державна підтримка сільського господарства в країнах з розвинутою економікою / Г.М. Рябенко // Інноваційна економіка Всеукраїнський науково-виробничий журнал — 2010. — №3. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_3/283.pdf]
10. Аналітичний Звіт «Система державного регулювання безпеності харчових продуктів в Україні: на шляху вдосконалення». Робочий документ конференції IFC реформа системи харчової безпеки: Міжнародний досвід та рекомендації для України. — International Finance Corporation — Київ, 2009. — 70 с.

УДК 005.591.6

ЗНАЧЕННЯ ФОРСАЙТ-МЕТОДОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗРОБЛЕННЯ НАПРЯМІВ СТРАТЕГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ГІДРОЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ

Шкробот М.В., к.е.н., старший викладач Національного технічного університету України «Київський політехнічний Інститут» (Україна)

Шкробот М.В. Значення форсайт-методології в контексті розроблення напрямів стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики.

У статті розглядається основні концепти форсайт-методології. На підставі аналізу розвитку реального сектору економіки було встановлено, що майже вичерпано можливості нарощування виробництва за рахунок екстенсивних факторів, тому необхідно забезпечити стратегічну модернізацію економіки за рахунок упровадження сучасних технологій. Окреслено необхідність проведення стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики на основі використання форсайт-методології з урахуванням зовнішніх викликів та загроз для здійснення комплексу заходів, орієнтованих на перманентне вдосконалення техніко-технологічних, соціально-економічних та екологічних процесів у їх діяльності. Розроблено основні напрями стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики, які дозволяють керівникам та фахівцям різного рівня управління системно узгодити стратегічні завдання програм макро- та мезорівнів з економічними результатами і соціально-економічними наслідками для програм гідроелектроенергетичних підприємств.

Ключові слова: форсайт-методологія, стратегічна модернізація, напрями, підприємств гідроелектроенергетики.

Шкробот М.В. Значение форсайт-методологии в контексте разработки направлений стратегической модернизации предприятий гидроэлектроэнергетики.

В статье рассматриваются основные концепты форсайт-методологии. На основании анализа развития реального сектора экономики было выявлено, что в значительной степени исчерпаны возможности наращивания производства за счет экстенсивных факторов, поэтому необходимо обеспечить стратегическую модернизацию экономики за счет внедрения современных технологий. Выявлена необходимость проведения стратегической модернизации предприятий гидроэлектроэнергетики на основе использования форсайт-методологии с учетом внешних вызовов и угроз для осуществления комплекса мероприятий, ориентированных на перманентное совершенствование технико-технологических, социально-экономических и экологических процессов в их деятельности. Разработаны основные направления стратегической модернизации предприятий гидроэлектроэнергетики, которые позволяют руководителям и специалистам различного уровня управления системно согласовать стратегические задачи программ макро- и мезоуровне с экономическими результатами и социально-экономическими последствиями для программ гидроэлектроэнергетических предприятий.

Ключевые слова: форсайт-методология, стратегическая модернизация, направления, предприятий гидроэлектроэнергетики.

Shkrobot M. The value of Foresight methodology in the context of the development trends of strategic modernization of hydroelectric power plants.

This article discusses the basic concepts of foresight methodology. Based on the analysis of the real sector of the economy have shown that largely exhausted the possibility of increasing production due to extensive factors, so it is necessary to provide the strategic modernization of the economy

through the introduction of modern technologies. Identified the need for a strategic modernization of hydroelectric power plants through the use of foresight methodology taking into account external challenges and threats for the implementation of a package of measures aimed at permanent improvement of technical and technological, socio-economic and ecological processes in their activities. Developed the main strategic directions for modernization of hydroelectric power, which allow managers and specialists of various levels of government systematically align strategic objectives of the macro- and meso-level economic outcomes and socio-economic consequences for programs hydroelectric plants.

Keywords: Foresight methodology, strategic modernization, direction, hydroelectric power plants.

Постановка проблеми.

Розвиток енергетики має вирішальний вплив на стан економіки в державі та рівень життя населення. Запорукою реалізації цієї мети має стати надійне, економічно обгрунтоване й екологічно безпечне задоволення потреб населення й економіки в енергетичних продуктах. Замість забезпечення екстенсивного розвитку, яким економіка України рухалась протягом десятиліть, підприємства паливно-енергетичного комплексу повинні перейти на ефективне забезпечення стратегічної модернізації. Жодна галузь не може реалізувати свій потенціал без належного енергопостачання. Важливість забезпечення енергетичної безпеки держави в контексті економічної безпеки за рахунок розвитку енергетичної галузі через здійснення стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики важко недооцінити.

Згідно зі «Стратегією розвитку енергетики України на період до 2030 р.» подальший розвиток електроенергетики планують здійснювати, оптимізуючи структуру генерувальних потужностей в об'єднаній енергетичній системі України. Необхідною умовою для виконання цих завдань є ефективне розроблення програм стратегічної модернізації виробництва електроенергії в широкому розумінні цього поняття.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вивчення основних засад формасей-методології, її принципів та методів застосування приділяли увагу вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема Л.М. Ємельяненко [5], І.А. Жукович [6], Т.И. Малова [9], Н.М. Семенова [12], Л.І. Федулова [14], М. Кінен, Т.К. Кваша, О.В. Соколов, М.В. Онопріско та інші.

Виділення невирішеної проблеми;

Невід'ємною складовою стратегічного управління в контексті сталого розвитку та енергетичної безпеки є стратегічна модернізація, яка дає можливість враховувати виклики та загрози зовнішнього середовища. Саме форсайт-методологія та її інструментарій дає можливість окреслити майбутні шляхи розвитку, які потребують комплексного втручання державних та приватних партнерів для одержання максимального ефекту обома учасниками стратегічної модернізації.

Мета наукової статті полягає в аналізі засад форсайт-методології для визначення основних векторів трансформації та розроблення стратегічних напрямів модернізації підприємств гідроелектроенергетики з урахуванням зовнішніх викликів та загроз.

Результати дослідження;

Класичне визначення форсайту було надано професором Б. Мартіном, який назвав його процесом, що пов'язаний із систематичною спробою заглянути у віддалене майбутнє науки, технології, економіки та суспільства з метою визначення сфер стратегічних досліджень і технологій, що ймовірно можуть дати найбільші економічні та соціальні вигоди [1].

Можна виділити три етапи, на яких мета форсайту змінювалась [14]:

– підготовчий етап (60-ті рр. ХХ ст.) – окремі методи форсайту використовувалися в США, потім у Японії переважно для оборонних досліджень;

– перший етап – технологічний форсайт (Technology Foresight), коли програма застосовувалася для розробки перспектив науково-технічної сфери;

– другий етап – ринково орієнтований форсайт, що являє собою оцінювання соціальних і культурних наслідків появи та впровадження технологій;

– третій етап – соціально-економічний форсайт – зосередження на проблемах, які неможливо вирішити і які тривають у часі, коли технологічний прогноз “прив'язується” до варіантів розв'язання певної проблеми (проблема голоду, бідності, безпеки тощо). При переході до третього періоду форсайт усе більшою мірою стає технологією переговорів еліт, досягнення консенсусу про майбутнє для всього суспільства.

Потрібно відзначити, що мета форсайту – не стовідсоткова точність передбачень, а вибір оптимального варіанту розвитку подій в найближчі 20 років, заснованого на консенсусі зростання соціально-економічних благ, і розробці пріоритетних напрямів його реалізації.

У цьому аспекті форсайт розглядається як довгостроковий прогноз. Форсайт дійсно виходить з варіантів можливого майбутнього, які можуть наступити при виконанні певних умов: правильного визначення сценаріїв розвитку, досягнення консенсусу щодо вибору того чи іншого бажаного сценарію, вжитих заходів з його реалізації. Між тим форсайт характеризується більш комплексним, системним підходом, ніж традиційне прогнозування. В табл. 1 наведені принципи відмінності форсайта та прогнозу.

Таблиця 1

Принципові відмінності форсайта та прогнозування

Прогноз	Форсайт
Передбачення майбутнього за допомогою наукових методів або розрахунок невідомого економічного показника за наданими чинниками на підставі моделі	Дискусія між стейкхолдерами щодо «образу» майбутнього, вибір узгодженого, оптимального варіанту та визначення спільних напрямів його досягнення
Розробляється вузьким колом експертів	Розробляється широким колом експертів різних сфер діяльності, наукового товариства, із залученням заінтересованих верст населення
Включає ймовірнісні очікування подій на завжди пов'язані з НТП (прогноз курсу акцій тощо).	Містить оцінку ймовірних перспектив розвитку економіки, культури та суспільства, пов'язаних з прогресом науки, техніки, технологій, суспільними та іншими змінами.
Може не передбачувати додаткові вкладення ресурсів для досягнення прогнозних значень	Базується на вкладенні значних матеріально-грошових засобів, організації системної роботи та комунікацій між учасниками.
Містить розробку потенційних прогнозних сценаріїв, без обов'язкового розрахунку економічної ефективності	Розробляються альтернативні варіанти розвитку та ймовірнісні соціально-економічні ефекти
Визначаються очікувані ризики	Визначаються можливі ризики та втрачені економічні вигоди в результаті їх настання
Включає розробку перспективних напрямів і заходів з розвитку секторів національної економіки	Містить розробку конструктивних заходів щодо досягнення ораних стратегічних напрямів за принципами узгоджених дій
Передбачає рекомендації щодо виконання прогнозу	Система раннього попередження негативних подій
Розробляється на основі статистичних методів, моделювання, експертних оцінок (метод Дельфі тощо)	Використовуються експертні панелі, метод Дельфі, SWOT-аналіз, мозковий штурм, побудова сценаріїв, технологічні дорожні карти, дерево релевантності, аналіз взаємного впливу та інші
Для точності прогнозу використовуються оцінка довірчого інтервалу прогнозу для заданої ймовірності його здійснення	Точність прогнозів не визначається

Джерело: [згруповано автором на основі 7]

Використання форсайт-методології у вітчизняній практиці, її значимість у формуванні сталого розвитку економіки істотно. Відбувається поступова інтеграція форсайта у сферу стратегічних рішень. Можна виділити ряд причин, що стимулюють використання форсайт-методології в розробці довгострокових стратегій [11]:

- прискорення темпів науково-технічного прогресу, впровадження інновацій та посилення їх впливу на соціально-економічне життя суспільства;
- глобалізація економіки, яка суттєво змінює методи прогнозування розвитку суб'єктів господарювання;
- збільшення числа бізнес-партнерів та учасників внутрішнього ринку, посилення конкуренції;
- розширення можливостей бізнесу з одночасним зростанням ймовірності прояву різноманітних ризиків;
- розширення взаємодії серед суб'єктів господарювання, що потребує взаємоузгодження дій серед органами влади, наукового товариства, бізнесом та громадського суспільства;
- пропагування форсайт-методології Європейським Союзом та UNIDO серед всіх верст суспільства.

Методологія форсайта базується на цілеспрямованому виявленні та використанні знань експертів. Багато методів форсайта спрямовані на те, щоб звести розрізнені точки зору до більш узгодженого положення [4, 2,15, 8, 3, 13, 10].

У форсайт-проектах застосовують різноманітні методи – як вже відомі, що використовуються для вирішення інших завдань (методи, що використовуються для прийняття рішення, постановки довгострокових цілей, складання стратегічних планів і т.п.), так і свої, специфічні методи. Зазвичай в кожному форсайт-проекті застосовується комбінація різних методів. Потрібно відзначити, що перелік методів форсайта постійно доповнюється новими.

На основі вище зазначених методів, форсайт-методологія дає можливість зібрати необхідну інформацію для прийняття рішень, створити нову культуру взаємодії між науковцями, бізнесом і владою (основа для ефективного державно-приватного партнерства); визначити ресурси, необхідні для досягнення поставлених завдань, проте наші органи державної влади повністю не реалізують можливості використання даного інструменту, зокрема у державних програмах прогнозування науково-технологічного розвитку держави на 2008-2012рр. Стратегічна модернізація тісно пов'язана з розвитком не лише науково-технічного, а й з соціально-економічним, екологічним секторами держави та світу в цілому. Застосування форсайт-методології для реалізації стратегічної модернізації дає вагомі переваги не лише промисловим підприємствам, але й країні через забезпечення економічної безпеки. Підприємства гідроелектроенергетики для України є основою енергетичної безпеки економіки та суспільства, що покладає велику відповідальність на їх вибір технологій, інструментарію форсайт-методології для стратегічного модернізації з врахуванням викликів та загроз зовнішнього середовища.

В результаті нашого дослідження розвинено програмно-цільовий підхід щодо формування програм стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики, які дозволяють системно узгодити стратегічні завдання програми з очікуваними результатами та соціально-економічними наслідками для гідроелектроенергетичних підприємств

Розглянемо більш детально макро-, мезо- та мікрорівень, тобто які саме напрями стратегічної модернізації передбачаються програмою для підприємств гідроелектроенергетики, очікувані результати від імplementування, а головне соціально-економічні наслідки для підприємств.

Отже програма стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики передбачає такі напрями, як:

Макрорівень:

1. Проект Закону України Про принципи функціонування ринку електричної енергії України;
2. Проект Закону України Про внесення змін до Закону України “Про електроенергетику”

Мезорівень

1. Проект Постанови НКРЕ Про внесення змін та доповнень до Умов і правил участі в комерційному генеруванні електроенергії;
2. Проект Постанови НКРЕ Про внесення змін та доповнень до умов і правил участі в комерційному постачанні електроенергії за нерегульованими тарифами;
3. Проект Постанови НКРЕ Про впровадження змін та доповнень до умов і правил участі в комерційному оптовому постачанні електричної енергії;

Мікрорівень

1. Безпека гребель
2. Проведення модернізації та заміни гідротурбінного обладнання;
3. Система моніторингу;
4. Підвищення безпеки існуючих гребель на річках Дніпро та Дністер;
5. Підвищення інституційних можливостей підприємств гідроелектроенергетики

Так для постановки завдань та регулювання гідроелектроенергетичного сектору на макрорівні приймаються наступні положення:

- формування програм стратегічної модернізації;
 - горизонтальна та вертикальна диверсифікація програм стратегічної модернізації;
 - управління інвестиційним забезпеченням на державному рівні;
 - управління акціонерним капіталом підприємств гідроелектроенергетики на умовах дпп;
 - оптимальний розподіл та використання ресурсів для програм стратегічної модернізації;
 - впровадження стандартів iso:900 у сфері модернізації;
 - формування системи управління ризиками та довгостроковими зобов'язаннями в процесі стратегічної модернізації.
- Відповідно до поставлених завдань на макрорівні, формуються завдання на мезорівні:
- формування техніко-технологічної структури відповідно до програм стратегічної модернізації;
 - формування інфраструктури стратегічної модернізації (введення нових посад, виділення окремих підрозділів для проведення та координації програм стратегічної модернізації);
 - диверсифікація (розподіл повноважень залежно від етапів проведення програм стратегічної модернізації);
 - формування економічної, інвестиційної політики стратегічної модернізації на засадах дпп;
 - активізація інвестиційної діяльності, розроблення програм інвестиційного забезпечення стратегічної модернізації, проектування структури інвестиційного забезпечення;
 - науково-технічна взаємодія з партнерами дпп;
 - управління реалізацією стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики (моніторинг, аналітика, контроль та корегування);
 - розроблення системи індикаторів моніторингу реалізації стратегічної модернізації та її інвестиційного забезпечення;
 - управління екологічними ризиками підприємств гідроелектроенергетики;
 - управління якістю стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики.

При взаємодії мезо та мікрорівня, формуються стратегії модернізації підприємств гідроелектроенергетики. Розроблені напрями, сформовані у програму, яка дає можливість застосовувати комплексний підхід, який необхідний для забезпечення стратегічної модернізації

підприємств гідроелектроенергетики.

Висновки та пропозиції.

Імплементація форсайт-методології зумовлює чітке виявлення основних напрямів стратегічної модернізації не лише в гідроенергетиці, а й в пріоритетних галузях, за умов оцінки всіма суб'єктами політики, заінтересованими сторонами та партнерами для створення наукової та технологічної платформи розвитку обраних секторів економіки щодо підвищення якості життя та забезпечення економічної, енергетичної, технологічної та екологічної безпеки держави.

За допомогою форсайт-методології постає можливість окреслити варіанти відповіді на питання проведення стратегічної модернізації, в аспекті інвестиційного забезпечення, через діалог держави, бізнесу та суспільства (тобто через державно-приватне партнерство) не лише в рамках окремого підприємства, регіону чи держави, а в контексті міжнародного співробітництва та партнерства.

Подальші наукові дослідження спрямовані на розроблення набору стратегій модернізації на основі дослідження трендів змін показників розвитку підприємств гідроелектроенергетики, та виявлення тих з них. Які суттєво впливають на рівень інвестиційної привабливості.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Ben R. Martin Technology Foresight in a Rapidly Globalizing Economy, SPRU / Ben R. Martin. - Science and technology Policy research, University of Sussex, 1995.
2. Афанасьев Г.Э. Что такое форсайт? Попытки определения / Г.Э. Афанасьев [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://stra.teg.ru/library/global/Prognoz/foresight/4>
3. Бруммер В., Коннола Т., Сало А. Многообразие в Форсайт-исследованиях. Практика отбора инновационных идей / В. Бруммер, Т. Коннола, А. Сало // Форсайт - 2010. - №4 - С.59,66.
4. Ефимов В.С., Лаптева А.В. Методологические принципы проведения Форсайта / В.С. Ефимов, А.В. Лаптев [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://foresight.sfu-kras.ru/node/48>
5. Ємельяненко Л.М. Форсайт-методологія стратегічного управління інноваційним розвитком суспільства [Електронний ресурс] / Л.М. Ємельяненко // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2008. – № 10 (128). – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSunu/2008_10_2/emeljanenko.pdf.
6. Жукович І.А. Розробка інноваційної політики України: основні вимоги щодо визначення та інструменти реалізації / І.А. Жукович // Актуальные проблемы научно-технологической и инновационной политики в контексте формирования общеевропейского научного пространства: опыт и перспективы : материалы междунар. симпози. (Киев, 16–17 июня 2010 г.). – Киев : Феникс, 2010. – С. 230–231.
7. Крюков С.В. Форсайт: от прогноза к формированию будущего / С.В. Крюков // TERRA ECONOMICUS, т. 8. – № 3. – ч. 2. – 2010. – С. 7–14.
8. Лабуркина П. Форсайт: аналитический обзор / П. Лабуркина [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://2010-2030.ru/files/Forsait_analiticheskii_obzor.doc
9. Малова Т.И. Перспективы реализации национальной программы форсайт (foresight) в Украине / Т.И. Малова // Вісник Донецького Національного університету. Серія “Економіка і право”. – 2008. – № 2. – С.167–171.
10. Плотины и развитие: новая методическая основа для принятия решений. Отчет Всемирной комиссии по плотинам [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://russiandams.ru/otchet-vkp/russkii-perevod/chast-2/multikriterialnyi-analiz>
11. Семенов Е.В. От технологических прогнозов к Форсайту / Е.В. Семенов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://stra.teg.ru/library/global/Prognoz/foresight/15>
12. Семёнова Н.Н. Форсайт в условиях глобализации / Н.Н. Семёнова // Информационное общество / Институт развития информационного общества. – 2008. – № 3–4. – С. 112–125.
13. Соколов А.В. Форсайт: взгляд в будущее / А.В. Соколов // Форсайт - 2007. - №1 - С.10.
14. Федулова Л.І. Новітні підходи до формування стратегії розвитку регіонів: методологія “Форсайт” / Л.І. Федулова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/zbirnik_RE_4_139.pdf.
15. Четыркин Е. М. Статистические методы прогнозирования / Е.М. Четыркин. - М.: Статистика, 1977. - С. 151-154.

УДК 339.13

ЗМІНИ ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ В УМОВАХ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ: СВІТОВИЙ ДОСВІД

Шумаєва О.О., к.держ.упр., доцент кафедри менеджменту та господарського права Донецького національного технічного університету (Україна)

Шумаєва О.О. Зміни галузевої структури в умовах лібералізації електроенергетики: світовий досвід.

Лібералізація ринку електроенергії – це не подія, а тривалий процес, заснований (для необхідного вдосконалення та залучення безперервного потоку інвестицій) на сильній і постійній політичній підтримці, ретельній підготовці та безперервному розвитку. У статті розглядається досвід країн, які в числі перших провели структурні зміни в електроенергетичній галузі, отримали реальні економічні вигоди і визначили ключові фактори успіху в процесі переходу до лібералізованого енергоринку. В умовах конкурентної боротьби активи, що існують в електроенергетичному секторі, використовуються найбільш ефективно, і це приносить споживачам реальні довготривалі вигоди. Лібералізація з метою створення конкуренції вимагає постійної готовності уряду вирішувати проблеми, пов'язані з припиненням закріплених законом майнових прав та перехресного субсидування. Особливу роль в умовах лібералізації ринку відіграє система галузевого регулювання, яка спрямована на забезпечення недискримінаційності і «прозорості» для учасників таких ринків. Завдання реформування енергетичних ринків в різних країнах вирішується своїми методами.

Ключові слова: зміни, галузева структура, лібералізація електроенергетики, галузеве регулювання, регулюючий орган.

Шумаєва Е.А. Изменения отраслевой структуры в условиях либерализации электроэнергетики: мировой опыт.

Либерализация рынка электроэнергии – это не событие, а длительный процесс, основанный (для необходимого совершенствования и привлечения непрекращающегося потока инвестиций) на сильной и постоянной политической поддержке, тщательной подготовке и непрерывном развитии. В статье рассматривается опыт стран, которые в числе первых провели структурные изменения в электроэнергетической отрасли, получили реальные экономические выгоды и определили ключевые факторы успеха в процессе перехода к либерализованному энергорынку. В условиях конкурентной борьбы активы, существующие в электроэнергетическом секторе, используются наиболее эффективно, и это приносит потребителям реальные долговременные выгоды. Либерализация с целью создания конкуренции требует постоянной готовности правительства решать проблемы, связанные с прекращением закреплённых законом имущественных прав и перекрестного субсидирования. Особую роль в условиях либерализованного рынка играет система отраслевого регулирования, которая направлена на обеспечение недискриминационности и «прозрачности» для участников таких рынков. Задачи реформирования энергетических рынков в разных странах решаются своими методами.

Ключевые слова: изменения, отраслевая структура, либерализация электроэнергетики, отраслевое регулирование, регулирующий орган.